

Vicenta i tres fills més que vivien a New York. Fou Pepet qui va rellevar son pare de les feines del molí, però van barallar-se, no hi hagué reconciliació i fou llavors quan entrà Celestino de moliner, i fou l'últim.

Molí d'una mola, encara hi resta la sotana, cup vertical i de mitjana alçària. Pel que fa a l'estat actual és ben conegut per tothom. No es pot veure més que les restes de la paret

roman guarnida d'heura, però a l'indret del cup, creix una figuera que acabarà enderrocant-la. Davall d'una vella llinda es troba la porta d'entrada malgrat que ben estrotejada. La resta del molí desaparegué en construir-li, Jaume la Pala, la granja a sobre. Els horrets del voltant, necessaris per viure el moliner i sa família, resten a hores d'ara ben conreats, Francisco Climent (Cisco de les Ombrics) en té

Mola somniant passades feines.

del cup i s'endequina on estava la bassa. Restes ben esquistades de la paret del molí romanen sota els maons de la granja a la cara sud. Per aquesta part passava el reguer de la bassa, visible encara algun tram, que quan estava plena, vessava l'aigua, el mateix que el molí després de moldre, a la sèquia del molí de l'OM. A la part del nord destaca la gruixuda paret que reforçava la bassa i s'allargava fins el cup. Aquesta paret

cura. És l'actual propietari, fa ja alguns anys li'l comprà a Jaume la Pala. Mig soterrada pel vorell, a frec de l'hort, hi ha una mola testimoni d'un pasat fariner no massa llunyà. Aquesta mola sembla que no està acabada d'enllestir, per tant és impossible que fos la mola volandera del molí que manca a l'interior.

Celestino Muñoz Albella, l'últim moliner, l'any 1936, aconsellat per un regidor de

El fons de la bassa ha esdevingut camí.

Sota el pontet passava la sèquia.

l'Ajuntament no va pagar l'impost per a moldre i el van denunciar.

Tot i això va passar la guerra i després, l'any 1944 va restaurar la maquinària, menys la llimpia perquè va quedar malmesa i reduïda a un munt de ferros i fusta, un cop la feina enllestida van provar-lo, encara se'n recorda Vicent del eixordador soroll que feia en engegar-lo de bell nou, però dos cabassos de panis que li tiraren

camí obligat per als contrabandistes. Aquests en arribar a la corba deixaven la carretera i, per evitar la guàrdia civil, agafaven el caminet que porta al molí. La patrulla hi estava amagada i amb gran celeritat els enxampava. I és que tots els dies estaven custodiats. D'una banda per vigilar si el moliner molia d'amagat, d'altra banda controlaven els estraperlistes. "Moltes nits ens n'anàvem a dormir i ells encara hi roma-

Velles parets suportant nous maons.

va moldre'ls sense cap dificultat.

Llavors demanà permís a l'Ajuntament. Aquest mai va arribar! Fou perquè no va pagar l'any 36? Mai no ho van saber, i la gent que tenien dipositats els sacs de gra per a moldre van haver d'endur-se'ls. Així va deixar de moldre.

Em conta en Vicent que en aquella època de la post-guerra era freqüent l'estraperlo. La carretera de Torreblanca era

nien i ens deien: vostès fucin la seva, nosaltres ens quedem una estona."

I segueix en Vicent: "És curiós que, amb la insistent presència de la guàrdia civil, una nit ens van furtar el porc i les gallines. Mai no vam saber qui ho va fer, però ens van deixar força desproveïts.